

Man reste en minnessten

Kurt Jörgne

*"Kungl Maj:t har i nåder befallt:
att en flygstation skall från och med den 12
dennes vara anordnad å den plats vid **Häger-
näs vikens** västra strand, som av kronan in-
köpts därstädes".*

Detta var upprinnelsen till militär flygverksamhet på Hägernäsviken, till att börja med som Marinens Vinterflygskola under åren 1919 - 1926.

Vid Flygvapnets uppsättning 1 juli 1926, blev dess 2. Flygkår förlagd till Hägernäs.

År 1944 hade alltså flygförband under 25 år varit förlagda till Hägernäs. I samband med firandet av detta, avtäcktes den 8 juni en minnessten över det 50-tal kamrater, som då förolyckats under tjänsteutövning. Stenen fick sin placering strax söder kanslihuset, och bär inskriptionen:

*"De älskade icke så sitt liv, att de drogo
sig undan döden".*

Inskriptionen, som bygger på ett bibelcitrat ur Uppenbarelseboken 12:11, framtagen av flottiljpastor **H O Ferenius**, placerades mitt på det stora granitblocket under konturerna av ett sjöflygplan

Chef för F2 vid denna tidpunkt var översten **Herman Sundin**. Utöver flottiljens samlade personal deltog i ceremonin bl a biskop **Manfred Björkqvist**, skulptören **Axel Wallenberg** och arkitekten **Evert Milles**.

I samband med nedläggningen av F2 1974 åtog sig F2 Kamratförening att vårda stenen. Detta framgår av en textplåt nedtill på stenens högra sida.

För Kamratföreningen har det blivit en tradition, att årligen före årsmötet i slutet av maj samlas vid stenen för en minnesstund, vari ingår: kransnedläggning, parentation över avlidna kamrater, diktläsning och trumpetspel.

Under senare år har en omförgyllning av inskriptionen aktualiserats. Tack vare

ekonomisk hjälp från Flygvapnet kunde detta genomföras under våren 1998, lagom till föreningens årsmöte 16 maj.

I samband med detta sattes också en textplatta upp i anslutning till stenen. Plattan har följande inskription:

**På denna plats vid Hägernäsviken
bedrevs under åren 1919-1974
militär flyg- och utbildningsverksamhet.**

Marinen:

Vinterflygskolor 1919-1926

Flygvapnet:

2. Flygkåren (F2) 1926-1936

Kungl Upplands Flygflottilj 1936

Kungl Roslagens Flygflottilj 1936-1949

Kungl Roslagens Flygkår 1949-1974

**Stenen restes till minne av dem
som förolyckades i tjänsten.**

Kamratföreningen

Tumba 1998-05-21

Högkvarteret
Chefen Flygvapenledningen
107 85 Stockholm

Ref: Övlt Lennart Berns

Minnesstenen inom gamla F 2-området

F2 Kamratförenings årsmöte avhölls i år lördagen den 16 maj. Mötet inleddes med traditionell samling vid minnesstenen inom gamla F 2-området i Hägernäs. Deltagarna kunde denna gång glädjas åt stenens omförgyllda inskription samt en vackert utformad textplatta med nedanstående ingravering:

**PÅ DENNA PLATS VID HÄGERNÄSVIKEN
BEDREVS UNDER ÅREN 1919 - 1974
MILITÄR FLYG- OCH UTBILDNINGSVERKSAMHET
MARINEN:
VINTERFLYGSKOLOR 1919 - 1926
FLYGVAPNET:
2. FLYGKÅREN (F2) 1926 - 1936
KUNGL UPPLANDS FLYGFLOTTILJ 1936
KUNGL ROSLAGENS FLYGFLOTTILJ 1936 - 1949
KUNGL ROSLAGENS FLYGKÅR 1949 - 1974**

**STENEN RESTES TILL MINNE AV DEM
SOM FÖROLYCKADES I TJÄNSTEN**

F 2 Kamratförening framför sitt varma tack för den ekonomiska hjälpen, som möjliggjort omförgyllning av minnesstenens inskription.

På uppdrag av föreningens styrelse

Kurt Jörgne
Sekreterare

Tumba 1998-06-10

Kommunalnämndens Ordförande
Täby Kommun
183 80 TÄBY

Minnesstenen inom gamla F2-området

I samband med nedläggningen av Roslagens Flygkår 1974 åtog sig F2 Kamratförening att vårda den minnessten som år 1944 restes söder det dåvarande kanslihuset. På senare tid har behov och önskemål förelagts om nyförgyllning av inskription, komplettering med textplatta och en eventuell flyttning av stenen.

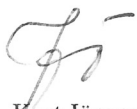
I mars och september 1997 tillskrev Kamratföreningen Täby Kommun med en vädjan om ekonomisk hjälp för genomförande av ovanstående åtgärder. Enär inget svar erhöles på dessa skrivelser, utgick vi ifrån att Kommunen inte hade något intresse när det gällde detta minnesmärke.

Genom ekonomisk hjälp från Flygvapnet kunde under våren 1998 nyförgyllning samt komplettering med fristående textplatta ske. Åtgärderna var klara lagom till Kamratföreningens traditionella samling i samband med årsmötet i maj. På textplattan uppräknas de militära enheter som under åren 1919 - 1974 var verksamma inom området, samt bakgrunden till att stenen restes.

Vad gäller en eventuell flyttning av stenen, är detta skjutet på framtiden. Förslag har framförts att flyttning skall ske till plats utanför Täby, något som dock Kamratföreningen ställer sig negativ till.

Efter samlingen vid stenen genomförs numera årsmötesförhandlingar och årsmiddag i Kommunhuset. Kamratföreningen är mycket tacksam över denna möjlighet.

För F2 Kamratförening, med vänliga hälsningar

Kurt Jörgne
Sekreterare

Så svar på de i SFF skrivelse ställda frågorna:

- Kamratföreningen har ej kontaktats eller deltagit i ÖB inventering. Vi har ej haft kännedom om denna inventering. Föreningen skulle med glädje notera om denna inventering kunde ge framgång när det gäller F2-områdets underhåll.
- Frågan i vad mån Kamratföreningen arbetar med att motverka förfallet har redan berörts.
Föreningen har begärt och fått information om kommunens planer på framtida byggnation inom området. Av denna information framgår vilka byggnader som kommer att vara kvar, och som då givetvis i första hand bör få ett godtagbart underhåll, ev K-märkas och förses med historiska uppgifter.

Vad gäller Kulturhusens dag 09-14 medverkade Kamratföreningen på följande sätt:

- guidning omfattande en historisk återblick på den militära verksamheten vid Hägernäsviken, rundvandring inom området med de olika byggnadernas historia.
- fotoutställning
- videofilm visande verksamheten vid F2 strax före nedläggningen 1974
- visning av modell över F2-området. Modellen byggd i mitten av 60-talet, tillhör Flygvapenmuseum och förvaras på F16
- försäljning av Mikael Forsslunds bok om fpl S12
- reklam för SFF

Trots konkurrens från flera stora evenemang hade ganska mycket folk sökt sig till F2-området denna fina men ganska blåsiga septemberdag.

- Kamratföreningen har direkt eller indirekt medverkat vid framtagning av följande F2-dokumentation:
 - i samband med firandet av F2 Underofficerskårs 40-årsjubileum 1969 togs det fram en minnesskrift samt en omfattande fotoutställning. Den senare är skänkt till Flygvapenmuseum.
 - i samarbete med Täby Hembygdsförening skrevs 1978 boken **F2-Häger-näs**. Författare Eric Jarneberg. Boken är slutsåld. Även en fotoutställning i form av ett antal skärmar togs fram. Denna förvaras hos Täby Hembygdsförening.
 - föreningen har genom Egon Olsson under många år bedrivit en fortlöpande insamling av fotodokumentation rörande F2. Fotona, med förklarande texter, är samlade i ett antal album.
För några år sedan gavs huvuddelen av fotosamlingen ut i tryck. En enkel publikation i A4-format på ca 200 sidor och i ca 400 ex. Boken blev mycket väl mottagen bland medlemmarna i kamratföreningen och i SFF. Endast ett fåtal ex finns f n kvar.

Tumba 1998-06-10

Kommunalnämndens Ordförande
Täby Kommun
183 80 TÄBY

Minnesstenen inom gamla F2-området

I samband med nedläggningen av Roslagens Flygkår 1974 åtog sig F2 Kamratförening att vårda den minnessten som år 1944 restes söder det dåvarande kanslihuset. På senare tid har behov och önskemål förelagts om nyförgyllning av inskription, komplettering med textplatta och en eventuell flyttning av stenen.

I mars och september 1997 tillskrev Kamratföreningen Täby Kommun med en vädjan om ekonomisk hjälp för genomförande av ovanstående åtgärder. Enär inget svar erhöles på dessa skrivelser, utgick vi ifrån att Kommunen inte hade något intresse när det gällde detta minnesmärke.

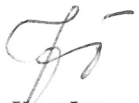
Genom ekonomisk hjälp från Flygvapnet kunde under våren 1998 nyförgyllning samt komplettering med fristående textplatta ske. Åtgärderna var klara lagom till Kamratföreningens traditionella samling i samband med årsmötet i maj.

På textplattan uppräknas de militära enheter som under åren 1919 - 1974 var verksamma inom området, samt bakgrunden till att stenen restes.

Vad gäller en eventuell flyttning av stenen, är detta skjutet på framtiden. Förslag har framförts att flyttning skall ske till plats utanför Täby, något som dock Kamratföreningen ställer sig negativ till.

Efter samlingen vid stenen genomförs numera årsmötesförhandlingar och årsmiddag i Kommunhuset. Kamratföreningen är mycket tacksam över denna möjlighet.

För F2 Kamratförening, med vänliga hälsningar

Kurt Jörgne
Sekreterare

- Kamratföreningen ger ut en medlemstidning, **Nya Marinflygaren**, med ett nummer/år. Innehållet präglas av medlemsinformation och F2-historia i olika former.

Som synes är F2-epoken ganska väl dokumenterad, i varje fall vad gäller fotodokumentation.

På uppdrag av ordföranden för F2 kamratförening.
Med vänliga hälsningar

Kurt Jörgne
Sekreterare

Adr: Storrötsvägen 24
147 54 TUMBA
☎ 08/530 334 92

Tumba 1997-03-10

Täby Kommun
183 80 TÄBY

1974-06-30 fick F2-epoken i Hägernäs sin definitiva avslutning. Förbundet hade då i 48 år haft sin hemvist i Täby, och varit en av dess största arbetsplatser. Levde vidare gjorde dock förbundets kamratförening bildad redan 1944. Föreningen har i dag ca 325 något till åren komna medlemmar.

Föreningens målsättning har varit, att samla medlemmarna på F2 varje år i slutet av maj för en minnesstund vid minnesstenen framför f d Kanslihuset, för att genomföra årsmötet samt för att aväta en årsmiddag.

På grund av brist på lämpliga lokaler kunde vi förra året endast genomföra minnesstunden på F2. Årsmötet och årsmiddagen fick gå av stapeln i Kommunhuset, ett bra alternativ, som vi hoppas kunna utnyttja även kommande år.

I samband med förbundets nedläggning 1974 åtog sig kamratföreningen vården av minnesstenen.

Enl vad som kommit till vår kännedom har Täby Kommun nu för avsikt att exploatera F2-området. Om så är fallet, är det kamratföreningens önskan att erhålla information om dels:

1. Hur detta kan komma att påverka minnesstenens nuvarande placering.
2. Hur detta kommer att förändra området i övrigt.

Vid ett antal tillfällen har det framställts förslag om att stenen skulle förses med en kompletterande text med bl a uppgifter om under vilken tid förbundet hade sin hemvist vid Hägernäsviken.

Är det möjligt:

1. att Kommunen skulle kunna lämna ett ekonomiskt bidrag till en sådan komplettering?
2. att erhålla kommunens stöd i olika avseenden i händelse av att stenen behöver flyttas?

Föreningen avhåller sitt årsmöte -97 den 31 maj. Svar på denna skrivelse emotses med tacksamhet i god tid före denna tidpunkt.

Som bilaga bifogas en kortfattad redogörelse över föreningens historia och verksamhet

William Sivebro
Ordförande

/ K Jörgne

Adr:
F2 Kamratförening
c/o Kurt Jörgne
Storvretsvägen 24
147 54 TUMBA

Kungl Roslagens Flygflottiljs Kamratförening (F2 Kamratförening)

Föreningen bildades redan 1944 och är därigenom en av Flygvapnets äldsta kamratföreningar.

Den förste ordförande blev överste Enell, som tidigare varit chef för F2 under tiden 1934-36. Medlemsantalet var vid starten 650.

I samband med högtidlighållandet av 25-årsjubileet av sjöflygets verksamhet i Hägernäs den 8. juni 1944, avtäcktes en minnessten över de kamrater som gått bort i tjänsten, Vid F2 nedläggning 1974 förband sig Kamratföreningen att vårda stenen.

Redan 1944 fattades beslut om att föreningen skulle utge en medlemstidning. Tidningen fick namnet ***Marinflygaren*** och kom ut med sitt första nummer i slutet av 1945. Ekonomiska problem och brist på lämpligt innehåll gjorde att det endast utkom ytterligare fem nummer.

I samband med föreningens 50-årsjubileum 1994 togs iden om att utge en tidning återigen upp, med målsättning att utge ett nummer/år. Vad gäller tidningens innehåll är inriktningen att i huvudsak skildra Marinflyget, F2 och Kamratföreningens verksamhet.

Föreningen har till ändamål att verka för vidmakthållande och utvecklande av samhörigheten mellan förutvarande anställda och värnpliktiga vid flottiljen/kåren, vårda flottiljens/kårens namn och föreningens traditioner samt befordra ett gott kamratskap.

För att uppfylla ovanstående målsättningar kan följande aktiviteter nämnas:

1987 gav Täby Hembygdsförening i samarbete med F2 Kamratförening ut boken ***F2 - Hägernäs***. Detta är en bok om marin flyghistoria 1912 och framåt. Den söker också skildra förhållandet mellan ett militärt förband och omkringliggande bygd.

För att dokumentera det gamla förbandet, har under ledning av ***Egon Olsson***, en omfattande insamling av foton skett. 1994 blev det möjligt för föreningen att ge ut huvuddelen av fotosamlingen i bokform. Boken kom att röna stor uppskattning, inte bara bland medlemmarna utan även av andra med flyghistoriskt intresse.

Föreningen kallar sina medlemmar till två årliga sammankomster - årsmöte med årsmiddag i slutet av maj och en utflykt under hösten.

Årsmötet inleds med en samling vid minnesstenen för en enkel ceremoni i form av: kransnedläggning, en tyst minut för de kamrater som avlidit under året, diktläsning och trumspelspel. Föreningens fana - mottagen ur ***H M Konungens*** hand 1954 - på plats.

Strävan har varit att avhålla årsmötet och årsmiddagen inom F2-området. På grund av brist på lämplig lokal är det tyvärr inte längre möjligt, utan vi får i fortsättningen söka oss till lokaler i F2 närhet.

På hösten gör vi en bussresa till något intressant utflyktsmål, kombinerad med en måltid och kamratlig samvaro.

Som nämnts var medlemsantalet vid starten 650. Efter kraftiga variationer under årens lopp ligger 1996 medlemsantalet på ca 350. På senare år har ganska många nya medlemmar tillförts föreningen. Trots detta visar medlemsantalet en minskande tendens, vilket är naturligt för en förening med denna ålder och att förbandet lades ner för så många år sedan.

Ordförande sedan 1999 är ***William Sivebro***.

Adr: Nyängsvägen 33 146 30 Tullinge. ☎ 08/778 36 06

Föreningens adress:
F2 Kamratförening
c/o Kurt Jörgne
Storvretsvägen 24
147 54 Tumba
☎ 08/530 334 92